

GAZETA POPORULUI

Foare politică-cultură

Intemeietori: Dr. N. Bălan, Dr. I. Broșu, și Dr. Silviu Dragomir.

Abonamentul:
Pe un an . . . 32 Cor. în vechiul regat 20 Lei
Pe o jum. de an 16 Cor. " " 10 Lei
Pe 3 luni . . . 10 Cor. " " 6 Lei
Abonamentele să se trimită la adresa:
GAZETA POPORULUI Sibiu.

Adresa noastră e:
"GAZETA POPORULUI"
Sibiu, Strada Urezului Nr. 41.
Apare în fiecare Duminecă.

Inserții și anunțuri se primesc la
adresa Administrația gazetei.
Un sir cu litere mărunte întâia-oară 1 cor.
a doua și a treia-oară 80 fileri.

Situatia politică.

Ungaria.

Precum spun telegramele mai nouă, guvernul bolșevist alui Kuhn Béla din Budapesta, se împotrivește cu înverșunare tuturor poruncilor trimise de către Antantă. Ungurii se pot hotărî numai cu mare greu să pună armele jos și urmează a-și face menestrele mai departe așa precum îi taie capul: spânzură, împușcă și omoară pe cine le cade în mâna! Acum parecă Antanta s-ar gândi să-i desarmeze pe deplin, văzând greșelile cetea săvârșit, atunci când a oprit oștirile românești biruitoare să înfigă picioarele în inima Ungariei. Nu este greu să ne aducem aminte, cum guvernul lui Kuhn Béla n'a vrut să ascute mai întâi de porunca lui Clemenceau dela 13 Iunie, care cerea ca Ungaria să-și retragă trupele fără amânare din Ceho-Slovacia și care mai statorea deopotrivă hotările Ungariei mici, atât din spate România cât și dinspre Ceho-Slovacia. Atunci a trimis la 22 lunie generalissimul Foch o nouă poruncă lui Kuhn Béla în care cerea cu tărie și amenințator ca până la 28 Iunie toate trupele ungurești să fie retrase, punându-le în vedere ocuparea Budapestei la cea mai mică împotrivire. La porunca aceasta guvernul unguresc a răspuns că va asculta. A cerut însă totdeodată ca și Români să se retragă pe linia ce li s-a arătat din partea conferinței de pace și ca guvernul bolșevist dela Pesta să fie chemat la Paris, pentru ca să fie consultat în privința încheierii contractului de pace. Ungurii au început să-și scoată armatele din Ceho-Slovacia, dar nu pe deplin, iar pe de altă parte nu începează nici acum să atace armatele Romanilor dela Tisa. O altă urmare a acestei porunci date dela Paris, a fost că, în guvernul maghiar să întâmplat o schimbare, fiind scoși unii membrii mai moderati, și întrând în locul lor unii dintre cei mai înverșunați bolșevici. Totodată Ungurii n-au început de-a nădăjdui ca să poată răspândi nebunile lor bolșevice și în alte țări din preajma lor cu scopul de-a le nimici. Astfel se spune că Nemții le-ar fi trimis chiar bani, pentru ca să poată începe o propa-

gandă adeca răspândire a bolșevizmului printre Români. Ungurii și-au și încercat norocul și eu prilejul plecării unui grup de călători din Budapesta, cari voiau să vină în Ardeal, au trimis și 36 de studenți de-al lor, la cari s-au găsit cărți atâtaore și bani spre scopul amintit. Toți acești studenți au fost arestați la porunca comandanțului armatei franceze la Seghedin. Este timpul acum în sfârșit ca aliații să caute și alte căi pentru de a desface odată cuibul acela venios dela Budapesta, unde s-au cloșit atâtea planuri mișești împotriva noastră a Romanilor.

România.

Situatia politica României nu s'a limpezit încă nici astăzi. Prim-ministrul Brătianu, care a înfățișat dorințele și cererile Romanilor la conferința păcii, s'a reîntors la București pentru ca să facă o dare de seamă asupra celor petrecute la Paris. S'a și ținut mai multe adunări de miniștri în capitala României, fiind de față și regele, precum și imputerniciții țărilor alipite la România, Ardealul, Basarabia și Bucovina, adeca domnii I. Maniu, I. Nistor și Inculeț. La aceste sfatuiri ministrul Brătianu a arătat ce-a lucrat dânsul și ce-a putut căstiga până acum la conferința păcii. Precum am scris și în numărul trecut al gazetei, patru sunt nemulțumirile mai mari pe cari le putem avea în fața hotărârilor celor dela Paris. Mai întâi ni se împarte Banatul dându-se aproape jumătate sărbilor, apoi ni se cer fel de fel de îngăduințe economice și comerciale pe seama statelor mari, pe cari primindu-le noi am fi o țară tot săracă multe zeci de ani de aci înainte; ni se mai cere să luăm asupra noastră o parte însemnată din datoria facută în timpul răsboiului și înainte de răsboiu din partea răposatei monarhii austro-ungare, și în sfârșit ni se preținde ca să recunoaștem dreptul popoarelor mai mici de a-și căuta dreptate, când socot ele de bine, la neamurile mari, așa încât să nu mai fim noi domni în țara noastră ci Englezii, Americanii, Francezii și ceialăți să facă judecată. Așa stau lu-

crurile. Acuma ce-i de făcut? Să se iscălească pacea în chipul acesta ori nu? Să ne dăm legăți așa cu una cu două, să au să ne împotrivim dorințelor nedrepte a celor puternici. Ministrul Brătianu este de părere să nu ne lăsăm. Asemenea au grăit și imputerniciții Ardealului și Basarabiei și cu deosebire d. Iuliu Maniu, care a făcut propunerea să se alcătuiască un guvern național, compus din bărbăți din toate partidele fără deosebire, să înceteze ori-ce ciartă lăuntrică și în chipul acesta uniți în puteri să mergem din nou la Paris ca să ni se facă dreptate. Până acum însă nu se cunoaște rezultatul sfatuirilor dela București. Precum se aude fostul ministru Take Ionescu și partidul generalului Averescu ar fi împotriva formării unui guvern național, zicând că mijlocul acesta n'ar mai fi de folos, deoarece soarta Romanilor este pe deplin hotărâtă la Paris. Zilele viitoare vor aduce o lămurire în situația politică din România și în ținuta ce va trebui s'o luăm față de conferința păcii dela Paris.

Celelalte țări.

Germania a iscălit contractul de pace și după câteva zile parlamentul ei intrunit la Weimar a întărit adeca a ratificat pacea cu mare majoritate de voturi. Urmează acum ca condițiile, ce sunt foarte grele să fie îndeplinite. Nu peste multă vreme se va începe judecarea, din partea unui tribunal alcătuit din imputerniciți din toate țările, împăratului Wilhelm și a celor 70 de generali germani vinovați pentru cruzimile soldaților nemți. Între aceștia se află și vestitul general Mackensen, care a adus atâtea nenorociri pe capul Romaniei. De altfel în Germania nu s'a stabilit pe deplin liniștea, deoarece grevele se țin lanț și pe unele locuri se dau chiar lupte între ostașii guvernului și armatele revoluționare.

In Franța s'a sărbătorit la 14 Iulie în chipul cel mai strălușit bi-ruină poporului francez asupra Nemților. Cu deosebire la Paris și-au arătat bucuria învingerii în chipul cel mai minunat. Aici, s'a adunat trimiși de-al tuturor corpurilor de armată franceze din țară și colonii și-au defilat prin fața președintelui republicei, în frunte cu cei mai mari generali: Joffre, Foch, Pétain și Castelnau, cari

au căstigat pe seama Franței biruința și măntuirea.

Italia este supărată, deoarece conferența de pace nu voiește să-i dea portul Fiume, pe care îl cer pe seama lor jugoslavii. Cât de curând se va încheia pacea cu Austria, contractul fiind aproape terminat. Ministrul Renner din Viena a telegraflat lui Clemenceau să grăbească alcătuirea contractului, deoarece orișice amânare i-ar sili să peară de foame. În cursul lunei August se va încheia apoi pace cu Bulgaria și Turcii, cari asemenea așteaptă nerăbdători ziua

măntuirii. Bulgarii au început de pe acum chiar să se apropie de România și să ne tot laude.

Pentru alegerile de deputați.

Resortul internelor a dat o poartă pentru înscrierea alegătorilor și liberarea certificatelor de alegători în vederea alegerilor de deputați pentru parlament și senat, ce vor avea loc la 15 Septembrie 1919. Terminul conscrierii este până la 15 August 1919. Amânunțe vom aduce în numărul viitor.

Cum vede dl Iuliu Maniu situația?

Precum am scris în numărul trecut al gazetei președintul Consiliului dirigent dl. Iuliu Maniu, a plecat la București pentru ca să arete dorințele Ardealului. Pentru să se lumineze tot omul ce gânduri are dânsul în privința celor ce se petrec la conferința de pace, a chemat la sine pe gazetari, și le-a spus următoarele:

Situată e grea.

Situată e cât se poate de grea din toate punctele de vedere. Greutatea situației provine din contractul de pace, pe care trebuie să-l subscrim.

Tratatul e făcut într-o formă care atinge demnitatea țării și interesele ei politice și economice.

Chestia Banatului.

Pierdem o mare parte din Banat, în condiții supărătoare. Nu se ține seamă de contractul din 1916, pentru care țara a adus jertfe foarte mari.

Nici planurile lui Wilson ca fiecare neam să-și stătorească el singur hotarul, nu sunt luate în seamă, fiindcă altfel cu dreptate ar fi fost să se facă votare în Banat, lucru pe care de sigur că noi l-am fi îngăduit.

Ni se stătorește un hotar contrar cu dorința naționalităților. Se taie în teritoriul curat românești. Prin linia aceasta pierdem un număr însemnat de români conștienți și alipiti geografice de ceilalți Români.

Chestia poparelor mai mici.

Contractul ne îngrește apoi în ce privește suveranitatea noastră de stat. Indatorirea ca popoarele mici din țara noastră să stea sub controlul marilor puteri n' o putem primi, deoarece nu se stătorește pentru că drepturi, ci pentru unele drepturi pe care le-ar stabili mai târziu marile puteri.

Noi, cari am fost prigojniți sute de ani și am îndurat fărădelegile maghiare, știm să prețuim libertatea.

Primul nostru lucru în adunarea dela Alba Iulia, care a hotărît unirea cu România, a fost că am proclamat solemn libertățile tuturor neamurilor mici nesiliți, de nimeni.

Deci nu noi vom lua măsuri cari să-i apese.

Grelele condiții economice.

Deasemenea ni se cere ca și în ce privește economia națională să fim puși la indemâna puterilor mari, pentru primirea trecerii mărfurilor și taxelor vamale, ce vor voi să ni le pună.

Partea banilor este tot arăt de primădoiasă.

Trebue să luăm parte nu numai la datoriile dinainte de 1914 ale Austro-Ungariei, ci și la datoriile făcute în timpurile răsboiului.

Aceste datori, împreună cu moneda, ce a trebuit să primim și bonurile de stat ce le vom plăti, se urcă la miliarde grele, cari ne ar împedica ori-ce desvoltare pe zeci de ani.

Urmările tractatului nu se văd limpede azi; le vom simți însă peste 20–30 ani.

Neiscărlarea contractului are greutățile ei; iscărlarea însă le are mult mai mari.

Condițiunile din contract nu se pot suporta; ele lovesc greu în interesele adevarate ale țării.

Guvern național.

Stătul politic, ce mi s'a cerut să-l dau, mă leagă întru totul și până la sfârșit. Aceasta trebuie să fie datoria oricărui bărbat de stat.

Eu cred că dacă națiunea întreagă și țara se vor uni și vom arăta lumiei întregi că nu putem primi — arătând și pricinaile — poate vom fi ascultați.

Ceace trebuie făcut, după mine, este să se alcătuiască guvern național, cu împăternicii ai tuturor partidelor ce au aceleasi vederi, guvern pus sub prezența unui bărbat politic din vechiul regat.

Politica de împotrivire.

Am convingerea că vom găsi răsunet.

Știu că nesupunerea contractului duce la împotrivire. Nu ni se pregătește un pat de trandafiri, ci un drum spinos.

Ea poate duce la o reușită care să rescumpere mai târziu chinurile îndurate.

E drept, că iscărlarea tractatului ar fi mai ușoară azi. Privind însă viitorul o găsim stricăcioasă pentru interesele naționale și economice ale țării!

Politica de împotrivire e deci singura potrivită și cu putință.

Ea nu înseamnă că nu vom continua să ne sfătuim cu aliații noștri; dimpotrivă, vom sta de vorbă mai departe. Aliații noștri ne sunt prieteni, ni-au fost alături în momente grele, ei sunt firește singurii cheamăți.

Guvernul național care se va forma, nu va putea, aşa o cere țara, de căt să lupte din toate puterile pentru căstigarea drepturilor naționale și intereselor mari ale României-mari.

Aviz!

Rugăm pe toți abonații restanieri să ne trimite fără amânare abonamentul, ca să nu fim siliți să le oprim foaia.

Sărbătoarea pânii.

E praznic pe lanuri...

Sub măngăierea vântului sonor
Iși undoiază trupurile mlădioase
Holdele de grâu, de ovăs și de secără,
Deasupra cărora, setoasă,
Văpaia soarelui de amiază, ca un râu
De oțel, topit în cupoarele de aur
Ale infinitei întinderi albastre,
Revarsă bogatul ei har fierbinte...

Ici, colea, printre grâne, maci roși
Strigă, ca niște râni deschise
Tăiate în sinul pământului virgin,
Iar albăstrele risipite'n rotocoale
Zimbesc alătorea, ca o nădejde neîmplinită..
E-atâta liniște, atâta pace, atâta muzică 'm- [pietrită]

In undoiere-aceasta ritmică, de mi pare
Că însuși cerul, văzduhul și-albăstrimea
A șoptit din înălțimi pământului trudit:
Tăcere! Pace!

Si liniștea de taină mare
Plutind pe'ntinsul lanurilor verzi
Si legănată de adierea mătăsoasă
A vântului de primăvară
Imi năvălește'n piept și'n suflet
Si acolo'n frământarea mea sălbatică
De patimi și dorinți vijelioase,
Trezește-acelaș dulce, măngăietor ecou:
Tăcere!.. Pace!.. Liniște!..

E praznic pe lanuri...

Si sărbătoare simt și'n inimă
Alătorea de lanurile proaspete
De grâu, de ovăs, și de secără,
Din largul cărora se'nalță atâta liniște
Si-atâta veste bună, ca și-atunci,
In clipa când Mântuitorul
Cu mâinile amândouă'ntinse
A binecuvântat coaptele roade
Si ucenicii lui, culegând spice,
Iși potoleau flămândele lor guri...
Simt cum cresc aievea grânele
Si cum se'mpodobesc
Cu spice — asemenea fecioarelor —
Secările și oarzele mănoase,
Cari darul cel mai sfânt și mare
Ni-l vor aduce mâne
Pe tava îndurărilor cerești:
Bogata, alba, milostiva pâne...

E praznic pe lanuri...

Si pace'n văzduhurile de aur:
Vibrează seva izvorătoare de viață
Peste imenzele întinderi și'n fiecare spic,
Asemenea cum palpită și sufletul
In pieptul meu...
I-aceiași taină, acelaș gând, aceiaș forță
Pretutindeni,
In pieptul meu, ca și'n lanul de grâu,
Aici ca și-acolo
Acelaș ne'nteles mister etern,
Si-acelaș Dumnezeu, ziua și noaptea
Iși zămislește și'ncoronează lucrarea
Nemărginită, uriașă, strălucitoarea-i lucrare...

E praznic pe lanuri...

I. Broșu.

Cine știe?

ceva despre Dănilă Popa din comuna Lunca, fost soldat la Reg. 50 Inf. Alba-Iulia Battalion 2 Comp. 6, căzut prizonier în 1915 2 Octombrie în Rusia, să binevoiască a înștiința pe mama lui Maria Popa, Lunca up. Hosusău, com. Târnava-mică. 190 1-2

Pentru negustori.

Ordonanța ministrului de comerț.

Având în vedere că pe de o parte prin eliberarea de noi teritorii, pe de alta parte prin importul mărfurilor din străinătate, stocul mărfurilor crește din zi în zi, Consiliul Dirigent a hotărât să lase liber comerțul în teritorul ținuturilor ocupate de armata română și trecute în administrația noastră.

Pentru timpul de tranziție ordonăm următoarele:

Art. I. Circulații interne.

1. Cumpărările și vânzările de mărfuri și circulația mărfurilor dela un loc la altul în teritorul teritoriilor de sub administrația Consiliului Dirigent sunt libere.

2. În timpul de tranziție dreptul de distribuție dela fabrici (explorată) pentru negoț, privitor la produsele fabricilor (uzinelor) de fier, chibrite, hârtie, piatră vânătă (sulfat de cupru) și sodă, precum și a lemnelor de construcție, lemn de fasonate și lemn de baie (mine) este reținut în întregime resortului de agricultură și comerț.

Toate fabricile și exploataările de mai sus vor anunța în prima zi a fiecărei luni cantitățile produse în decursul lunei anterioare.

3. Fabricile de talpă, piele și postav nu vor putea pune în negoț din produsele lor decât cantitățile ce trec peste cvotele fixate de către rezortul de agricultură și comerț pentru nevoile armatei și instituțiilor publice.

4. Mărfurile din punctele 2 și 3 odată distribuite pentru negoț sunt libere și în comerț.

5. Cumpărarea de aur în interesul finanțiar al statului nu se poate face decât cu autorizația rezortului finanțelor.

6. Neguștorii angrosiști căt și detaliști sunt obligați să afișeze în magazinele lor de desfacere prețurile, cu care vând mărfurile și să vândă cu acele prețuri publicului.

7. Nu este ingăduit angrosistului să treacă marfa adusă pe piață de desfacere unui alt angrosist, ci numai să o vândă la detaliști, iar detailistul nu are dreptul să o vândă la alt detailist, ci direct la consumatori (evitându-se astfel negoțul intermediar de lanț).

Atât angrosiștii căt și detaliștii sunt obligați a elibera cumpărătorilor nota despre vânzările, cari trec peste suma de cor. 50 (cincizeci).

8. Pentru stabilirea prețurilor se vor observa normele următoare:

a) Fabricanții și producătorii de ori-ce soiu de articole vor calcula peste prețurile de fabricare un beneficiu dela 10—20% după natura fabricatului raportat la vremurile normale (adecă la mărfurile, care se vindeau în timp normal cu câștig mai urcat, iar care se vindeau în timp normal cu câștig mai mic, se vor vinde cu un câștig mai mic).

b) Comerțanții profesionali vor vinde revânzătorilor cu un beneficiu 6—15% după mărimea comandei și natura marfiei: Publicului consumator cu 10—13% după cum se raportează acest câștig cu venitele din vremurile normale.

Prețurile de vânzare sunt a se indica pe marfă.

9. Aceste norme sunt a se observa strict și de către meseriași și indus-

triași, întru căt privește plata pentru confectionările ce le fac ținându-se seamă de salariile, ce pot să le plătească în raport cu cheltuielile de întreținere ale lucrătorilor.

10. Comerțul intermediar (lánkereskedelmi) rămâne strict oprit și ori-ce specula se pedepsește aspru.

Art. II. Export.

1. Peste granițele celor 26 comitate alipite Regatului român prin hotărârea adunării dela Alba-Iulia se îngăduie numai exportul acelor mărfuri, care vor avea permise de export.

Art. III. Import.

1. Permise de export se eliberează pentru ori și care marfă, dând precădere celor de prima necesitate.

Art. IV. Contravenienții, amendă.

1. Ceice vor contraveni acestei ordonanțe, se vor pedepsi cu amendă în bani până la 100.000 cor. și închisoare până la 6 luni.

Afară de aceste mărfurile de contravenție se vor confișca în favorul statului.

In cazuri de acestea grave, Consiliu dirigent va putea hotărî și rechizitionarea întreprinderii (fabricei lor).

2. Judecarea proceselor de contravenții aparțin competenței forurilor administrative (pretor, căpitan de poliție), confișcarea mărfurilor însă se poate face în afara de organele administrative și de către delegații resortului.

Despre confișcare se va raporta resortului de agricultură și comerț.

4. Publicul este invitat, ca să denunțe toate cazurile de contravenție (când s'ar ascunde mărfuri, s'ar cere prețuri prea mari, s'ar trece mărfuri peste graniță fără permis (organele administrative locale, primărie, poliție, jandarmerie) sau direct resortului de agricultură și comerț, căci descoperind aceste cazuri, se va putea stirpi negoțul necinstit și populația va ajunge la marfă cu prețuri mai scăzute.

5. Organele administrative precum și particularii care vor descoperi contravențiile vor beneficia de un premiu de 30% din valoarea mărfurilor confișcate.

Invităm toate organele administrative polițienești și armata să controleze respectarea acestei ordonanță anunțând contravențiile descoperite.

Art. V. Dispozițiile din ordonanța Nr. 2164 C. 1919 referitor la mărfurile din grupa I și III. se anulează; iar asupra celor ce privesc mărfurile din grupa II va decide resortul de comunicație și alimentare.

Art. VI. Ordonanța prezintă intră în vigoare în ziua publicării în Gazeta Oficială. Sibiu, la 20 Maiu 1919.

Dr. Victor Bontescu,
șeful rezortului.

Rechizitiile (Recvirările).

Serviciul organizării 6—7 a făcut următoarea publicație în ceeace privește regularea bonurilor adecă a biletelor și chitanțelor de rechiziții (recvirare).

Bonurile adecă biletele de rechiziții și chitanțele, ce s'au eliberat pentru rechizitiile făcute de feliuritele comisiuni sau trupe ale Serviciului organizării VI.—VII. vor fi plătite îndată ce banii vor fi trimiși de ministerul de răsboiu din București. Sumele pentru platirea acestor bonuri au și

fost întărite de Consiliu de miniștri, dar nu au putut fi trimise, deoarece comisiunile și birourile de rechiziții nu au sfârșit încă lucrările pentru a le putea înainta la Minister.

Aceste lucrări sfârșindu se în curând, se vor ridica și aduce banii dela București și atunci după ce corporile de trupă vor primi banii au să transmită îndată comisiuni în ținuturile unde au rechiziționat cai, care vor răscumpăra bonurile de rechiziție.

Toți aceia, cărora li s'au făcut rechiziții și au primit bilete vor cere stat dela Birourile de rechiziții, cari vor cerceta reclamațiunile și vor da biletele fără de cari nu se poate face nici o plată.

Orice socotiri de prețuri, ce s'au făcut de comisiunile de rechiziții, rămân bune și statornice ne mai putându-se face alte prețuri noi.

Nici un animal sau car ce s'a rechiziționat nu se poate da înapoi pentru un moment restituirea lor făcându-se numai la demobilizarea armatei.

Cât se plătește medicilor din Sibiu?

In adunarea generală a reunii medicilor s'au stabilit următoarele onorarii pentru medici: Pentru o consultație cel puțin 20 cor., noaptea cel puțin 40 cor. Când un tratament cere mai mult de 10 vizite, pentru celealte vizite se îngăduiește o reducere a taxei până la cel puțin 10 cor.

Pentru un consiliu adecă sfat de mai mulți medici, se va plăti atât medicului consilier, căt și medicului obișnuit cel puțin 40 cor. Dacă însă consiliul se ține la doar medicului obișnuit, acesta primește taxa pentru o vizită.

Taxa pentru atestatele ce se scriu în oarele de consultație este dela 20 cor. în sus.

Pentru vaccinare în ora de consultație cel puțin 20 cor.

Pentru certificate scrise pe seama societăților de asigurare 60 cor. cu cercetarea urinei, și 45 cor. fără cercetarea urinei. Plata unui medic de casă se stabilește cu cel puțin 100 de cor. de persoană, dar nu mai puțin de 400 cor. pe an.

La cercetarea bolnavilor la țară se plătește pentru fiecare chilometru făcut cel puțin 5 cor. pentru depărtări mai mici de 8 chilometri cel puțin 40 cor.

Pentru cei îndreptățiti la despăgubiri.

Ministerul de finanțe din Sibiu publică, că în urma rugărilor repetite ale particularilor și ale ofiților publice, îndeosebi în interesul populației din ținuturile de nou ocupate, terminul pentru înaintarea declarațiunilor de despăgubire se prelungeste până la 1 Septembrie 1919. Acest termen din urmă privește toate ținuturile cuprinse în hotărîrile dela Alba-Iulia, adecă nu numai pentru Ardeal, ci și pentru Bânan și părțile românești din ținuturile ungurene. Din nou se arată că declarațiunile fac comisiunile locale și trebuie să înainteze la prefectură și nu la resortul de finanțe. Pagubele suferite în și prin revoluția din toamna anului 1918 nu se vor resfințui.

Cum sunt plătiți preoți în vechiul regat?

Pîntr-un decret-lege s'a stabilit după cum urmează salariile preoților în vechiul regat:

Personalul bisericelor urbane va fi plătit astfel:

Preot-paroch sau diacon, doctor sau licențiat în teologie, 350 lei; preot-paroh sau diacon cu seminarul gradul II. 250 lei; idem cu seminarul gradul I. 180 lei lunar.

Preotul supranumerar sau ajutor, doctor sau licențiat în teologie, 300 lei; cu seminarul gradul II. 200 lei; cu seminarul I. 150 lei; cântăreț, 120 lei, paraclisier 70 lei lunar.

Personalul bisericilor rurale: Preot-paroh doctor sau licențiat în teologie, 300 lei; cu seminarul gradul II. 200 lei; preot supranumerar sau ajutor, doctor sau licențiat în teologie 250 lei; cântăreț cu școală specială 60 lei; cântăreț practicant 40 lei.

Personalul de control al parochiilor urbane și rurale:

Revizor eparhial, 250 lei și 100 lei diurnă, protopop 450 lei, diurnă 100; sub-protopop 200 lei; copist (în cancelaria protopopiei) 120; un servitor 70 lei)

La aceste salarii preoții și diaconii de toate felurile vor primi gradații de 25 la sută, din 5 în 5 ani, mărginindu-se numărul gradaților la 4 în tot timpul funcționării.

Impotriva celorce răspândesc știri.

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25.

1. Vor fi considerați ca vrednici de pe deapsă:

a) acei cari, fără rea credință, prin lăcașuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, răspândi ori tălmăci în orice chip știri, fie adevărate, fie din gând, sau păreri cu privire la operațiunile de răsboiu, situația și aflarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această faptă se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a se spiona, sau trada, să aplică pedepsele provăzute de legile penale în vigoare în timp de răsboiu.

Pentru ceice au bani de stampilat.

"Din cauza aglomerării extraordinare a bancnotelor prezентate spre stampilare Consiliul Dirigent Resortul Finanțelor a dispus ca Comisiunile județene de stampilare să și mai continue lucrările încă 8 zile peste terminul fixat adecă până inclusiv 18 iulie a. c.

Publicul este avizat, că până la acest termen să și prezinte bancnotele spre stampilare, cu atât mai mult, cu cât după trecerea acestui termen, stampilarea se va continua încă 4 săptămâni dar numai în Sibiu, la Resortul finanțelor, iar taxa de stampilare va fi urcată la 2 %."

191 1-1

Posta redacției: Dñu Ioan Ratz, Timiș. Adresa dorită este următoarea: Ioan Marcu, proprie de moară, Cornățel (Hortobágyfalva).

Odăi de pasageri de închiriat
Sibiu, Piața gărei Nr. 1. 185 3-4

RĂVAȘUL SĂPTĂMÂNII

Sibiu 20 Iulie 1919.

Noul Mitropolit al uniților. Pă. Dr. Vasile Suciu a plecat în zilele trecute cu trenul accelerat peste Triest la Viena la Nuntul Papal, pentru depunerea jurământului. Sf. Sa este însoțit de Dr. Victor Macavei, profesor de teologie, și rectorul internatului "Vancean de băieți".

Masă în cinstea generalului Moșoiu. Miniștrii ardeleni au dat în București la Hotel Boulevard o masă bogată în cinstea D-lui General Moșoiu. Au luat parte D-nii Miniștrii Pop și Goldiș, cu D-nele, Dr. General Boeru și D. Moșoiu, Dr. Popovici și Dr. Oanea secretarii de stat, mai mulți ofițeri și români ardeleni.

Domnul ministru Pop prin câteva cuvinte însuflări, arată faptele viteazului general. Numele generalului Moșoiu adaugă D-sa, va fi pentru noi un nume sfânt, căci el încearcă deschiderea Ardealului și eroismul în tot sublimul său.

Episcopul Cristea în America. Ziarul "Dacia" din București aduce vestea, că în America se va ține o mare adunare bisericească la care a fost chemată să iee parte și biserica din România. Va merge o delegație în frunte cu episcopul Dr. Miron Cristea. Scopul acestei adunări este împreunarea tuturor bisericilor din lume într-o singură biserică alui Hristos. Se știe că astăzi pe suprafața pământului sunt sute și mii de credințe și legi felurite, cu fel de fel de obiceiuri și chipuri de-a se închina lui Dumnezeu. Cu toate acestea noi știm că Hristos unul a fost și legea care a propovăduis-o una singură. Pentru dar să nu fie numai un soiu de biserici și nu atâta confesiuni, dintre cari multe s-au îndepărtat de adevărata lege alui Hristos, așa precum biserica noastră răsăriteană drept credincioasă o propovăduiește. Aceasta e scopul adunării episcopilor în America.

Pentru statorarea unei legături mai apropiate între biserica noastră din Ardeal și cea din România, s'a ținut în zilele trecute la Sinaia o adunare de vădici și alți oameni învățăți cari au luat hotărârea că bisericile acestea două să fie împreunate într-o singură biserică puternică. Deseu să ne ajute!

Nu schimbați deocamdată numirile vechi. La oficiile de poștă din județul Ciuc și în alte părți sosesc telegramme și scrisori dându-se comunelor din județ alte numiri, decât cele oficioase. Până ce numirea localităților din județ se va stabili oficios din partea C. D. R. și până ce vor fi aceste numiri vestite în "Gazeta oficială" și în celealte zile, publicul, — în interesul său propriu — să folosească deocamdată numai numirile oficioase vechi iar în paranteză adecă lângă cea veche, să se folosească și numirile românești, altfel scrisorile nu ajung la locul cuvenit. — Aceeași regulă și în alte locuri.

Schimbare în mersul trenurilor. În interesul publicului călător Vă rugăm publicați în preț. D-voastră ziar următoarele:

Cu data de 15 Iulie a. c. trenul de persoane Nr. 5803/a. care pleca din Sibiu la ora 4.00 p. m. către Vințul de Jos va circula până la Alba Iulia și anume sosete seara la 7.50 la Vințul de Jos de unde va continua la oarele 8.12 sosind la Alba-Iulia la oarele 8.35 seara.

In direcția contrara va pleca din Alba-Iulia la oarele 4.09 dim. un tren de persoane care va sosi la Vințul de Jos la oarele 4.34 dim. continuându-se drumul sub Nr. 5302/a. ca și până acum la oarele 4.40 dim. sosind la Sibiu la oarele 8.10 dim.

Direcția Centrală C. F. R.

Procesul spionului Appáty. La 16 iulie 1919 s'a început judecarea în Sibiu, în localul palatului de Justiție, sala curței de judecători procesul acuzatului D-rul Stefan Appáty, profesor universitar și fost comisar suprem al Ungariei de răsărit.

Acuzarea este ținută de dl căpitan Donar Muntean, comisar regal special. Scrisorile este Lt. Alex. Rozin dela Curtea Martială a comandamentului trupelor din Transilvania.

D-rul Stefan Apáty este apărat de dl advacat Dr. Constantin Bucșan. Se știe că profesorul Apáty a făcut servicii de spion în folosul bolșeviciilor dela Budapesta.

Legea nouă pentru învățământ. Un decret-lege schimbă legea de alcătuire nouă a învățământului primar și normal primar îndatorind pe părinții și tutorii copiilor de cetățeni români să i se trimită la școala publică primară dela 7—16 ani împliniți. La școalele primare se adaugă cursuri de completare de doi ani.

Inceperea școlilor statului român. Se aduce la cunoștință publică, că înscrierile pentru anul școlar viitor la liceele de băieți și de fete preluate și susținute de statul român vor avea loc din 1—15 August a. c. Părinții și îngrijitorii sunt invitați să se înfățișeze cu băieții la direcțiunea liceelor respective luând cu sine toate actele de îndreptățire.

Furtuni și trăsnete. Un trăsnet s'a abătut zilele trecute la ora 5.45 d. a. asupra unei părți a gării Brașov. Pătrunzând pe hornul biouroului de întreținere a căzut pe masă, pătrunzând-o și aprinzând toate hârtiile ce se aflau acolo. În jurul mesei se aflau cinci funcționari cari sub apăsarea trăsnetului au căzut la pământ, alegându-se numai cu spaimă. Acestea este al doilea trăsnet ce cade în Brașov în răstimp de cinci zile. Se știe că un copil a fost ucis atunci, tot în jurul gării.

Cum stă recolta? După declarațiile d-lui ministru al industriei și aprovizionării, recoltele de toamnă din Basarabia, Transilvania și Moldova vor fi îndestulitoare pentru o mulțime de alimentare a populației întregului regat în tot cursul anului viitor. Rămâne ca produsele agricole din Bucovina și Muntenia să fie sortite pentru export, așa că vânzare afară din țară.

Românilor au preluat administrația Aradului. În urma poruncii țării a guvernului român pe lângă generalul Franchet d'Esperey zăpăceala dela Arad a luat sfârșit. Dl. prefect al județului Arad, Dr. I. Marșien numit de Consiliul dirigent prefect și al orașului Arad, a fost așezat cu ajutorul autorităților militare franceze Luni în postul său. Ca primar al orașului a fost numit Dr. Robu, iar ajutor Dr. Stefan Anghel. Președintele de tribunal a fost numit Dr. Avramescu. Generalul de Tournadre a dat o ordonanță, în care statorește că funcționari maghiari ai orașului vor fi înlocuiți cu funcționari români, rămânând ca cei ce vor mai funcționa să depună jurământul de creștină Regelui României.

Un cal de găsit. S'a aflat un cal în ținutul comunei Bungard: roșu, piciorul stâng înainte la cheșite gros etatea 5 ani.

Primăria comunală Bungard.

De vânzare.

Una trăsură mare cu cobără de pele pentru 2 cai, una trăsură mai mică cu cobără de pele pentru 2 cai, una cărujă pentru 2 cai, una pereche de hamuri, una cassă de fer pentru bani cu două uși, Două pompe de tras apă cu vintile, una funie cca. 50 m, lungă 4 cm. grosă. Una mică chilograme hârtie marculatură. Ioan Belea comerciant, Boiu lângă Deva. 192 1-3